

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Děčín IV - Podmokly

Čs. legií 243/29, 405 02 Děčín IV - Podmokly

Identifikátor školy: 600 001 351

Termín konání orientační inspekce: 17. – 20. února 2003

Čj.:	081 64/20003-04034
Signatura:	of7kw528

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Hudební školství v Děčíně se datuje už od roku 1945. V současné době Základní umělecká škola Děčín IV - Podmokly, Čs. legií 243/29 (ZUŠ) pracuje jako příspěvková organizace, kterou zřizuje Krajský úřad Ústeckého kraje, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem a poskytuje umělecké vzdělání v hudebním (HO), výtvarném (VO) a literárně-dramatickém oboru (LDO). V těchto oborech studuje celkem 783 žáků (HO – 528, VO – 162, LDO – 93).

Podle předložených zahajovacích výkazů k 15. říjnu 2002 počty žáků nepřekročily povolenou kapacitu školy uvedenou v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Ve výkazech nebyli vykazováni zdravotně postižení žáci.

Obsah a organizace studia vychází z § 3 vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách. Výuka všech rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol schválených oborů je členěna na přípravné a základní studium prvního a druhého stupně. Základní studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin není v tomto školním roce realizováno.

HO postupuje podle platných učebních plánů (UP - čj. 18.418/1995-25) a vyučuje hře na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, kytaru, housle, dechové dřevěné, žesťové a bicí nástroje, zobcovou flétnu, sólovému i sborovému zpěvu, přípravné hudební výchově (PHV), hudební nauce (HN), komorní, souborové i orchestrální hře.

VO postupuje podle platné úpravy UP (čj. 18 455/2002-22) a vzdělávacího programu VO ZUŠ (čj. 15 865/2000-22). Obor v základním studiu vzdělává podle varianty A, obsah výuky je realizován prostřednictvím předmětů plošná, prostorová, objektová, akční tvorba a výtvarná kultura.

LDO vyučuje podle UP ZUŠ (čj. 18.418/1995-25).

Celý pedagogický sbor se snaží preferovat klasické umělecké vzdělání obohacené o současné trendy pedagogiky. Úroveň vzdělávacího procesu a zájem o studium značně ovlivňuje koncertní a výstavní činnost učitelů i velmi dobrá spolupráce s Městským úřadem a dalšími kulturními zařízeními v Děčíně.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběhu a výsledků vzdělávání v HO a VO

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní umělecké vzdělávání vede celkem 24 pedagogů, 16 na plný pracovní úvazek. HO zajišťuje celkem 20 učitelů s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jeden vyučující bez kvalifikace, kterou nahrazuje dlouholetou pedagogickou i uměleckou praxí.

VO vedou dvě plně odborně a pedagogicky způsobilé učitelky.

Způsob vedení výchovně-vzdělávacího procesu obou oborů charakterizuje snaha o přesnost a řád. Ředitel a jeho zástupkyně se snaží o jednotný přístup ve vedení a motivování pracovníků. Operativním řízením korigují vazby mezi plánem a závěry z kontrol, aktuální témata jsou obsahem jednání pravidelných pedagogických rad. Podle potřeby vedení svolává uměleckou radu nebo provozní poradou. Zápisy z jednotlivých jednání jsou k dispozici všem pracovníkům, mohou je doplňovat. Inspekce zaznamenala, že učitelé tento způsob akceptují, mají dostatek prostoru pro tvořivost, iniciativu i uplatnění osobnostních předpokladů zejména v umělecké oblasti (různá interní vystoupení, koncerty určené pro veřejnost, účast a pořádání soutěží, výstavy atd.). Poradními orgány jsou čtyři předmětové komise, pověřeni pracovníci předkládají požadavky na vybavení oborů. Suplování v případě nemocnosti pedagogů zabezpečují většinou učitelé v důchodu. Bezproblémový provoz školy po technické stránce na celý pracovní úvazek zajišťuje domovník. ZUŠ v současné době nemá začínající učitele, pedagogický sbor je vyššího věkového průměru. Velkou výhodou je dopravní dostupnost a ochota některých pedagogů z konzervatoře v Teplicích dojíždět a učit v ZUŠ.

Škola má vytvořen účelný systém vnitřní kontroly. Je dán vymezením odpovědností za svěřené úseky i za organizaci úkonů, které vyžadují návaznost a součinnost.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu spadá do kompetence ředitele a zástupkyně. Z předložené dokumentace a dalších poznatků vyplývá, že provoz i průběh vzdělávání jsou kontrolovány pravidelně. S vyučujícími vedení projednává případná opatření, která opět podléhají následné kontrole. K evaluaci výsledků učení žáků slouží interní přehrávky, hospitace na veřejných vystoupeních a porovnávání výstupů na soutěžích vypisovaných MŠMT.

Škola má také propracovaný systém dalšího vzdělávání. Využívá především služeb Pedagogického centra v Ústí nad Labem, které na základě požadavků učitelů ZUŠ pořádá odborně zaměřené semináře. Zájem vyučujících je dostatečný a je jedním z hledisek při hodnocení jejich práce. Osobní příplatky a mimořádné odměny jsou rozdělovány diferencovaně podle kritérií uvedených ve vnitřním platovém předpisu.

Organizační struktura školy je popsána v organizačním řádu. Rozsah kompetence a zodpovědnosti pracovníků obsahuje pracovní řád. Všichni zaměstnanci byli s řády prokazatelně seznámeni.

Vyvážený školní řád obsahuje práva i povinnosti žáků.

K předávání vnitřních informací škola využívá zejména pravidelné porady s organizačním a pedagogickým obsahem. Panely ve sborovně slouží k oznamování zásadních informací, nástěnky u vchodu informují žáky a rodičovskou veřejnost, prezentují zde i úspěchy v profesní přípravě na umělecky zaměřené školy. Informační systém doplňuje volně přístupný telefonní automat s naprogramovanými čísly tísňového volání a s možností bezplatného použití telefonního čísla vedení školy. Rodiče dostávají informace o prospěchu prostřednictvím žákovských sešitů a mají možnost přímých konzultací s vyučujícími. Při práci s pěveckým sborem pomáhá Občanské sdružení pěveckého sboru ZUŠ v Děčíně.

Výsledky úspěšné vzdělávací činnosti jsou oznamovány v místních médiích, za mimořádné výkony škola na konci školního roku uděluje pochvaly a ocenění třídního učitele (ředitele).

ZUŠ má mimořádně dobrou a rozsáhlou spolupráci s blízkou městskou knihovnou. Například pro VO propůjčuje výstavní prostory a dojíždějící žáci v knihovně čekají na autobusy. HO pro výuku bezplatně půjčuje CD ze své diskotéky.

Podle hodnocení ředitele školy je i velmi dobrá spolupráce s ostatními subjekty města.

Výroční zpráva školy (2001/2002) vypovídá o průběhu školního roku, je přehledná a obsahuje i výčet velkého počtu mimoškolních aktivit. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2002 obsahuje veškeré náležitosti a je zpracovaná v souladu s platným předpisem.

Personální podmínky výchovy a vzdělávání v HO a VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZUŠ od roku 1996 používá pouze jednu budovu, která v poslední době prošla významnými změnami. Stará okna byla vyměněna za plastová, z půdních prostor se staly zkušebny a z uvolněné bytové jednotky učebny. Opravená byla fasáda budovy a každé patro má sociální zázemí. Mimo těchto rozsáhlých stavebních prací probíhala průběžně i údržba.

Po provedených úpravách se pro výuku HO značně zlepšily pracovní podmínky. Nyní má každý učitel vlastní učebnu a půdní vestavbou obor získal dvě prostorné zkušebny souborové hry a sborového zpěvu. Většina učeben je vybavena pravidelně udržovanými klávesovými nástroji s konstantním laděním.

Výuka PHV a HN probíhá v jedné místnosti umístěné v přízemí. Její velikost a vnitřní uspořádání však pouze dovoluje naplňovat v jednotlivých skupinách předepsaný limit žáků.

HO pro interní vystoupení používá pěkný vlastní sál, který dotváří kvalitní práce vyučujících VO. Dostatečný fond hudebních nástrojů umožňuje půjčování žákům, notový archiv je doplňován průběžně.

Materiálně-technické podmínky se pro výtvarné vzdělávání od předchozí inspekce nezměnily. VO stále používá malou místností vzájemně propojené učebny. V těchto prostorách se souběžně vyučuje, je zde šatna, sklad materiálu, příruční knihovny, učební pomůcky i archiv žakovských prací. Malé prostory neumožňují optimální studijní práci žákům, kteří se připravují na střední školy s uměleckým zaměřením a komplikují učitelkám organizaci praktických činností. Problémem je i práce mladších žáků na větších formátech výtvarných realizací.

Oba obory jsou vybaveny základními (potřebnými) učebními pomůckami. Škola nemá k dispozici videotechniku. Dva osobní počítače s příslušenstvím jsou umístěny v kancelářích.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v HO a VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU

Realizace vyučovaného HO a VO

Školou realizované a inspekcí sledované obory jsou v souladu se zařazením do sítě škol.

Vyučované předměty a jejich týdenní hodinová dotace v HO a VO koresponduje s platnými UP.

HO vyučuje podle platných učebních osnov, VO vyučuje podle platného vzdělávacího programu. V individuální nástrojové výuce je využívána povolená časová tolerance.

Povinná třídní dokumentace HO a VO je vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání a výchovy vedena průkazně ve stanoveném rozsahu.

Způsob kontroly plnění UP a učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v HO

Inspekci bylo hospitováno v 11 vyučovacích jednotkách v předmětech HN, hra na klavír, kytaru, housle, saxofon, příčnou flétnu, souborová hra a sborový zpěv. Při výběru vyučujících a jednotlivých předmětů bylo přihlédnuto k celkové nabídce oboru. Operativní změny v plánu hospitací si vynutila vyšší nemocnost žáků. Kvalitu navštívených lekcí ovlivňovala velmi dobrá kvalifikovanost pedagogů i jejich dlouholetá úspěšná pedagogická praxe.

Individuální třídní knihy všech žáků obsahují studijní plány. Jejich forma není určena, a proto ve způsobu zpracování jsou mezi jednotlivými vyučujícími rozdíly. Někteří učitelé preferují pouze prostředky (výběr skladeb určených v průběhu školního roku k nastudování) bez určení konkrétních výchovně-vzdělávacích cílů. V HN je zpracování tematických plánů na velmi dobré úrovni. Při kontrolní činnosti bylo zjištěno, že se vyučující snaží vybavit žáky potřebnými znalostmi v návaznosti na praktické využití teorie v individuální výuce.

Inspekce nezaznamenala závažnější nedostatky v přípravě na hodiny, ani z hlediska psychohygieny vlastního vyučování.

Většina učeben pro individuální výuku je dostatečně prostorná a esteticky uspořádaná. Prostorově malá učebna PHV a HN poněkud omezuje výběr forem vyučování (např. neumožňuje využití pohybových her).

V individuálním vyučování učitelé používali běžné metodické postupy i nové poznatky hudební pedagogiky, které cíleně přizpůsobovali specifickým zvláštěnostem žáků. Dostatečný důraz kladli i na kvalitní žakovskou domácí přípravu.

I přes velký rozsah studijní nabídky, stále se zužující výběr žáků neumožňuje dostatečně rozvíjet další formy komorní či souborové hry, které byly pro tuto školu v minulosti typické. V současné době učitelé dávají přednost při koncertech a soutěžích klavírnímu doprovodu žáků.

V HN inspekce zaznamenala vyváženou výuku teoretických a praktických činností. Vynikající úroveň má sborový zpěv, tři sbory umožňují seberealizaci věkově širokému spektru studujících. Žákům bez dostatečného uplatnění v nástrojové hře nahrazují aktivní muzicírování.

Motivace v hodinách instrumentální hry vycházela z výběru zajímavých přednesových skladeb, z náročnosti technických a výrazových prostředků a z možnosti veřejného vystupování nebo uplatnění se v kolektivních činnostech. Pro žáky je též motivující dlouholetá spolupráce s Hudební školou v Pirně (SRN), v době inspekce to byla i aktuální příprava soutěže ZUŠ.

V průběhu hospitací materiální podpora vlastního vyučování vycházela ze stavu vybavení jednotlivých učeben. Pro souhru se žákem a volbu názorných ukázek při procvičování náročnějších úseků studovaných skladeb používali pedagogové většinou klavíry nebo další hudební nástroje. Učitelka HN k procvičování kvintakordů a jejich obrátů nápaditě využívala pomůcky vlastní.

Při hospitacích nebyly zaznamenány závažnější problémy v komunikaci mezi žáky a vyučujícími.

Inspekce hodnotí úroveň vzdělávání v HO jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve VO

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání byla hodnocena na základě porovnávání zápisů realizované výuky v třídních knihách (cíl, obsah a návaznost učiva). Inspekce posuzovala plánování, přípravu a organizaci vyučování, vstupní a průběžnou motivaci, frontální, skupinovou a samostatnou práci žáků, komunikaci a interakci vyučujících se žáky.

VO vedou dvě kvalifikované učitelky s vlastní uměleckou praxí, inspekce hospitovala u obou v předmětu plošná tvorba.

Kvalita tematických plánů a příprava jednotlivých výukových lekcí svědčí o promyšlené práci a evidentní snaze o maximální návaznost učiva. Z hospitací, z prohlídky archivu prací žáků a předložené fotodokumentace vyplývá, že výchovně-vzdělávací proces je cíleně zaměřen na práci v rámci výtvarných řad a projektů. Výuka je plánovaná s ohledem na individuální talentové a manuální schopnosti žáků. Hodinové dotace UP předepsaných předmětů jsou v relaci se zápisy v třídních knihách kolektivního vyučování.

Vlastní výuka probíhala v učebnách určených pro VO. Velikost vyčleněných místností, ve kterých probíhají všechny předepsané předměty, je pouze vyhovující. I když je v nich umístěn dostatečný počet pracovních stolů, žáci například mohou pouze s obtížemi pracovat na větších formátech, velké problémy působí tvorba v materiálu, pro studijní práce je prakticky nemožné používat ateliérové stojany atd.

Rozvrh tříhodinových lekcí je utvořen tak, aby zohledňoval docházení nebo dojíždění žáků z různých částí města spádové oblasti. V nižších ročnících vyučující přihlížejí k zájmu a temperamentu dětí a kladou přiměřený důraz na dovednost v používání základních vyjadřovacích prostředků. Tempo výuky v hodinách odpovídalo věkovému složení jednotlivých skupin. Nenásilnou formou, s převažující preferencí prožívání, vzdělávání směřovalo k cílenému rozvoji tvořivého myšlení, k rozšiřování teoretických znalostí i k citlivému uměleckému vnímání.

Organizace, formy a metody práce vycházely především z obsahu zadání. Během inspekce žáci dotvářeli již dříve rozpracované tematické celky. Pomocí podpůrného ilustrativního materiálu učitelky učivo srozumitelně vysvětlily a společně se žáky hledaly způsob provedení úkolu. Logicky byl uplatňován princip mezipředmětových vztahů, všichni měli možnost uplatnit svou individualitu a samostatně tvůrčí myšlení. Korektury vyučujících citlivě pomáhaly odstraňovat případné chyby, velmi pozitivně se projevoval jejich individuální přístup k žákům. Lekce provázely živé diskuse, komunikace byla postavena na vzájemné důvěře a snaze o dobrý výsledek. Během výuky nebyly shledány žádné nežádoucí projevy chování. Výstupy vzdělávací činnosti VO odpovídají personálním podmínkám a celkovým současným materiálně-technickým možnostem školy.

O výsledcích vzdělávání je široká veřejnost informována prostřednictvím bohaté výstavní činnosti, vyučující se snaží o maximální zapojení žáků do soutěží a přehlídek. Obor se pravidelně úspěšně zúčastňuje oblastního i celostátního kola přehlídky VO ZUŠ, kterou vyhlašuje MŠMT. Dlouhodobě je také úspěšný v profesní přípravě žáků na střední školy s výtvarným zaměřením.

Inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy v HO a VO zjišťované školou

V HO jsou znalosti žáků v HN ověřovány prostřednictvím vlastních testů. Všichni žáci jsou na konci školního roku podrobováni předepsaným komisionálním zkouškám (postupové, závěrečné).

K porovnání dosahovaných výsledků slouží škole i pravidelná účast na soutěžích a přehlídkách HO a VO vyhlašovaných MŠMT i úspěšnost absolventů při talentových zkouškách na školy s uměleckým zaměřením.

Celkově inspekce hodnotí průběh vzdělávání a výchovy v HO a VO velmi dobře.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje zjištěné ve zřizovací listině se shodují se změnou Rozhodnutí MŠMT (čj. 36 775/1997-21) ze dne 17. prosince 1997, o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 1998.

Rozhodnutí určuje rozsah činnosti (HO, LDO, TO, VO). ZUŠ ve školním roce 2002/2003 nevyučuje žáky TO.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. 162/2001 vydaná Radou Ústeckého kraje dne 28. listopadu 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 36 775/1997-21) vydané dne 17. prosince 1997 s účinností od 1. ledna 1998
3. Přihlášky žáků do ZUŠ
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (2002/2003)
5. Katalogy žáků o průběhu studia HO a VO
6. Třídní knihy pro skupinové vyučování HO a VO (2002/2003)
7. Třídní knihy individuálně vyučovaných žáků HO (2002/2003)
8. Kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků HO (2002/2003)
9. Protokoly o komisionálních zkouškách HO (2001/2002)
10. Rozvrhy hodin vyučovaných skupin a individuálně vyučovaných žáků HO, VO (2002/2003)
11. Výroční zpráva o činnosti ZUŠ (2001/2002), výroční zpráva o hospodaření (2002)
12. Inspekční zpráva (čj. 083 438/1998-4017)
13. Podkladová inspekční dokumentace
14. Výtvarné práce žáků

ZÁVĚR

Rozsah vzdělávacích činností ZUŠ odpovídá vyhlášce č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách. Obsahová náplň výuky v HO a VO je v souladu s platnými učebními osnovami, které jsou rozpracovány v tematických a studijních individuálních plánech.

Školu charakterizuje kvalitní vedení i schopný pedagogický sbor. Personální podmínky vzdělávání a výchovy v inspekci sledovaných oborech velmi dobře umožňují zajistit pestrou skladbu výuky a realizovat školou deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu.

Od předchozí inspekční návštěvy se po rozsáhlých stavebních úpravách výrazně zlepšily materiálně-technické podmínky hlavně v HO. Prostory určené pro VO se nezměnily, jsou malé a značně omezují až komplikují vyučující organizaci a rozsah výtvarné práce.

Při vlastním vyučování obou oborů je v plné míře zohledňována individualita žáka, jeho míra talentu, umělecká profilace i žánrová orientace. Vzdělávací činnost probíhá formou kolektivní, skupinové a individuální výuky. Organizace, formy a metody vzdělávání jsou promyšlené, stanovené cíle reálné. Úroveň výsledků inspekci sledovaných lekcí byla celkově velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Členové týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Marie Visingerová, kontrolní pracovník

V České Lípě dne 24. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. dubna 2003

ano

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu   Podpis

Haňka Vojtěch, MgA., ředitel školy

Haňka Vojtěch, MgA

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	12. května 2003	081 109/2003-04034
Zřizovatel	12. května 2003	081 108/2003-04034

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány